

Trädens sus och stadens brus

av Johanna Uddén

Om man ska sammanfatta Anna-Karin Brus med ett ord så måste det bli collage. Och i det collageet måste ingå både natur och kultur. Båda finns i hennes konst och i hennes musik. Ja, till och med i henne själv.

– Jag är biolog från början, egentligen. Jag visste i och för sig hela tiden att jag skulle bli konstnär, men av någon anledning tog jag den långa vägen över en fyra-årig biologutbildning.

När Anna-Karin Brus nu i höst gör solodebut som musiker utgör själva naturen och kulturen grunden till hennes musik. Hon framför sitt verk på *Brus* på Uppsala Konsert & Kongress den 22 september. Brus är UKK:s satsning på experimentell musik och med det evenemangsnamnet måste ju bara Anna-Karin Brus få göra ett eget framträdande. Hennes verk är en performance som hon kallar *Brus på Brus av Brus*.

– Jag har slagit upp vad ordet brus har för olika betydelser på engelska. Där fanns ord som *roar*, *rush*, *surge*, *sough*, *sigh*, *peal*, *noise* och *buzz*. Det är ord som både illustrerar naturens vackra ljud och störande stadsljud. Jag har satt ihop de här olika ljuden i ett

collage och vid framförandet kommer jag att visa en video som illustrerar mötet mellan natur och kultur. Anna-Karin Brus är född i Uppsala och uppväxt i Hudiksvall, men tillbringade hela somrarna hos mormor i Hammarstrand i Jämtland. Hon lekte alltid ute i naturen som barn och det påverkade henne. I övrigt hade hon bara två intressen – musik och bild.

– Jag övade på pianot säkert två timmar om dagen under gymnasietiden, men insåg att jag inte skulle bli någon konsertpianist.

Efter gymnasiet flyttade hon till Uppsala för att läsa biologi. Och när de fyra åren var över ville hon unna sig ett år med något som hon verkligen längtat efter – konststudier på Wiks folkhögskola. Ett år blev snart till två och när kompisarna sökte sig vidare till andra konstskolor gjorde Anna-Karin Brus det också. Hon började den tvååriga utbildningen på Gerlesborgsskolan i Stockholm.

– Där fick jag in arbetsrutiner och bestämde mig slutligen för att satsa helhjärtat på konsten. Jag skaffade ateljé i Nannaskolan som jag delade med

Helena Laukkanen. Agneta Forslund och Katarina Sudqvist Zohari fanns i våningen under och vi gjorde en del konstprojekt ihop.

Tillsammans bildade de gruppen Haka och knöt till sig Natasha Dahnberg, som också hade ateljé på Nannaskolan. Sedan 2003 har de en stor gemensam ateljé i Eklundshof. Samarbetet funkar bra och i vintras fick de mycket uppmärksamhet för sitt svensk-ryska projekt Den svenska familjen. En utställning som visades på Moskvas moderna museum och på Uppsala konstmuseum.

Men trots mycket samarbete jobbar var och en förstås med sin egen konst. Den teknik som Anna-Karin Brus använder sig mest av är collage och inspirationen till det fick hon medan hon gick på Gerlesborgsskolan.

– Jag läste Metro på tunnelbanan och varje dag hade de en bildnyhet. Jag började klippa ut bilderna. Och en gång var det en bild som jag verkligen fastnade för – en tax som nosade på en skjuten hjort. Jag målade av bilden och den fick hänga i ateljén. Jag gick och tittade på den där bilden och kom på att om jag vred den ett kvarts varv skulle det se ut som om hjorten stod upp och taxen svävade.

Anna-Karin Brus tog då tidningsurklippet och monterade det åt det hållet. Hon insåg att hon kunde manipulera verkligheten på det här sättet.

– Foto har ett slags verklighetskapital. Om man ändrar något så får man ändå en realistisk känsla. Jag började använda bilder ur jaktböcker och ändrade sådant jag inte tyckte om. Jag tog bort harpuner ur valar till exempel. Det kändes som om jag gjorde det på riktigt och räddade djuren.

Ur arbetet med jaktböckerna skapades bildserien *I'm a hunter* som visades 2005. Sedan ett par år tillbaka arbetar hon med Vanitas som är en serie stilleben-collage. Vanitas är det latinska ordet för fåfänglighet eller tomhet och traditionellt illustreras vanitas av en dödskalle, som en symbol för förgängligheten.

Anna-Karin Brus har inspirerats mycket av den holländske stillebenmålaren Jan Davidzoon de Heem som var verksam på 1600-talet. Hans blomsterstilleben är fulla av insekter, något som Anna-Karin Brus tagit fasta på.

– Jag gillar att blanda in oväntade djur och få dem att interagera med växterna på ett annorlunda sätt. Till exempel den fina pytonormen som ligger slingrad runt buketter och tittar så ömt på sitt ägg.

I princip skulle Anna-Karin Brus kunna skanna olika bilder och göra hela collagearbetet i Photoshop. Men hon vill att det ska synas att målningarna innehåller urklippa bilder.

– Jag vill ha med den rätta känslan i det fina trycket som är så typisk för tiden före 1960-talet. Och så vill jag måla. Jag gillar att måla!

Anna-Karin Brus köper böckerna på loppis och det är alltid böcker som finns i stora upplagor. På så vis förstör hon inget kulturarv. Hon är också noga med att

skriva på baksidan av sina målningar var hon hämtat klippen ifrån. Allt för att visa respekt för ursprunget.

– Att klippa i böcker är ju egentligen tabu. Men jag ser det som att boken blir något annat.

Anna-Karin Brus visade sina Vanitasmålningar på Galleri Agardh & Tornvall på Sibyllegatan i Stockholm i vintras. Hon ingår i galleriets konstnärstall och har tidigare visat separatutställningen Gränsland där. Galleriet fick upp ögonen för henne när Sveriges Allmänna Konstförening köpte två collage som visades 2005.

– Det är bra att ha en gallerist. På så sätt får jag möjlighet att ställa ut både separat och på mässor. Jag skulle själv aldrig ha tid att ordna med allt omkring. På de två senaste vårsalongerna visade Anna-Karin Brus flera Vanitas-bilder och där sålde hon allt.

Närmast ställer hon ut i sin hemstad Hudiksvall, där hon aldrig ställt ut förut. I höst ska hon också ställa ut på biblioteket i Tierp. En större separatutställning är planerad på Luleå konsthall under våren 2011. Dessutom ska hon ställa ut både i Danmark och i Tyskland nästa sommar.

Anna-Karin Brus har mycket att göra. Förutom konsten, är det musiken. Hon ingår i de båda Uppsala-banderna Differnet och Liminals. Från början gav medlemmarna i Differnet ut kulturtidskriften Magisteriet som endast kom ut med fyra nummer. När de fick statligt kulturstöd använde de nämligen pengarna till att köpa instrument i stället.

– Vi såg det som att kulturpengarna gick runt till annan kultur. Och vi har ju hållit på sedan 2001, så det var väl investerade pengar.

Differnet har inte gett ut något på länge, men nu har de gjort en låt på uppdrag av Malört förlag. Förlaget ger ut 1800-talsromanen *Le Diable amoureux* på svenska och inför releasen har olika band fått uppdraget att göra ett soundtrack genom att illustrera ett kapitel var. Förutom Differnet medverkar bland annat det franska elektronikbandet Art Zoyd och den japanske noisegitarristen Keiji Haino.

– Jag och Tomas Bodén från Differnet gillar dunka-dunka mer än de andra, så vi har dessutom startat bandet Liminals där vi spelar mer dansmusik, mer techno. Vi spelade nu i somras på Norberg-festivalen. Och vi har spelat in en vinyl som ska släppas på vårt nya skivbolag Technogenic i vinter.

Om man vill höra hur banden låter så har deras gamla skivbolag Friendly Noise precis släppt en låt av Liminals och en av Differnet på nätet: www.friendly-noise.se/fzn/7/ 🍷

